

den af det ærede 2det landstingsvalgte Medlem (Godskesen) omtalte Ret for den paagældende til at klage, uden at der derfor kan paalægges ham Straf, medmindre Klagen har været bevidst grundløs, en Ændring fra Folketingets Side, som vi finder meget heldig.

Medens jeg er ved disse Bestemmelser, skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa en — saa vidt jeg kan se — Fejl, nemlig at baade § 47 og § 49 henviser til § 3, 1ste og 3die Stykke. Det er dette Lovforslags § 3, der henvises til, men slaar man efter, vil man se, at § 3 overhovedet ikke kan siges at indeholde noget 1ste og 3die Stykke, da den kun er et eneste Stykke. Saa vidt jeg kan se, beror denne Formulering paa, at det oprindelige Regeringsforslags § 3 var delt i 3—4 Stykker, men efter Folketingets Affattelse af § 3 maa, hvis jeg i øvrigt har Ret, altsaa § 47 og § 49 rettes, da de Henvisninger, der i Øjeblikket staar deri, er blottede for Mening.

I øvrigt finder jeg efter det foreliggende og efter de foregaaende ærede Ordføreres — særlig det ærede 2det landstingsvalgte Medlems udførlige — Udvikling det ikke nødvendigt eller rimeligt at gaa nærmere ind paa Lovforslaget eller dets Detailler. Jeg skal endnu kun sige et Par Ord om § 64. Det ærede 2det landstingsvalgte Medlem gjorde den sidste nye Bestemmelse, hvis Grundtanke vi lægger megen Vægt paa at faa gennemført, til Genstand for en meget indgaaende Kritik. Det er vanskeligt paa Forhaand, naar man ikke har været forberedt paa denne Kritik, i alle Enkeltheder at sige sin Mening om, hvad man finder berettiget og ikke berettiget. Men jeg vil dog sige saa meget, at medens jeg ikke kan tænke mig, at vi skulde kunne give Slip paa Grundlaget, netop dette, at disse ganske smaa og for det borgerlige Liv ligeegyldige Straffe, der efter den almindelige Opfattelse ofte vil blive idømt for Forseelser, som slet ikke kan tænkes at forekomme i det borgerlige Liv, ikke skal kunne gaa igen i hele den vedkommendes fremtidige Tilværelse, kunde jeg godt tænke mig paa Forhaand at give det ærede Medlem Ret i, at det kan være nødvendigt og ogsaa rimeligt, at Domstolene faar Adgang til at faa disse Straffe oplyst, og at vedkommende selv faar Adgang til at faa det frem, naar han mener, det er til Fordel for ham. Men i øvrigt vil jeg ikke paa Forhaand kunne udtale mig nærmere om, hvorledes man

kan formulere denne Regel uden at skade Grundtanken, og hvis det derfor ikke er muligt at bedømme det Ændringsforslag, som det ærede Medlem fremkommer med, eller af Forsvarsministerens Udtalelser at blive klar over, hvorvidt det maa være let at naa til Enighed paa det Grundlag, jeg har skitseret, maa jeg forbeholde mig at komme tilbage til Spørgsmaalet i det Udvalg, som formentlig vil blive nedsat.

I øvrigt vil jeg ikke anse det for fornødent for Øjeblikket at gaa ind paa andre Detailler end dem, jeg har omtalt. Som det vil fremgaa af det foregaaende, er jeg altsaa betænkelig paa visse Hovedpunkter, navnlig med Hensyn til Affattelsen af § 3, og heller ikke helt tilfreds med Reglerne om Paatale og Straf uden Dom, men hvis der i øvrigt ikke røres væsentligt ved Lovforslaget, vil vi under Hensyn til, at dette er vedtaget enstemmigt i Folketinget, og at det er et Kompromis mellem saa uuaadelig forskellige Anskuelser, og da det i sin Helhed betyder saa afgjort et Fremskridt fra den historisk overleverede Ordning, ikke paatage os noget Ansvar for at forhale eller vanskeliggøre Sagens Genneførelse her i Tinget, og jeg skal derfor anbefale det til hurtigt og velvillig Behandling.

Vejstrup: Det er rigtigt, som anført af de foregaaende Talere, at den militære Retsplejeordning er af ældgammel Dato. Ifølge Bemærkningerne til Kommissionsudkastet hviler den militære Retsplejeordning endnu for Hærens Vedkommende for en væsentlig Del paa Krigsretsinstruktionen af 19. Marts 1683. Det siger sig selv, at en saadan Ordning i Virkeligheden er fuldkommen antikveret, blevet til under Forhold og ud fra en Tankegang, som eksisterede for mere end 200 Aar siden, og at en saadan Retsordning ikke tilfredsstiller det nuværende Samfund. Man har for øvrigt, synes det mig, vanskeligt ved at forstaa, at det virkelige har været muligt at opretholde den nuværende militære Retspleje saa længe, som Tilfældet har været, saa meget mere som Lighedsprincippet er gaaet sin Sejrsgang rundt omkring i alle Livets andre Forhold. Naar det har kunnet lade sig gøre, maa Grunden dertil vel først og fremmest søges deri, at den militære Institution efter sin Oprindelse og hele Natur er i høj Grad konservativ, selv efter at man har indført den saakaldte almindelige Værnepligt. Man skulde ellers tro, at den almindelige Værnepligts Indførelse med logisk Konse-